

CAPT. EUGENE CERNAN - POSLEDNĀ• ĀĀELOVĀŠK NA MĀŠSĀ•CI

StĀ™eda, 18 leden 2017

16. 1. odíiel na svoj posledny nebesky vander americky astronaut Capt. Eugene Cernan. Bol to posledny clovek, ktorý sa tulal po Mesiaci (Apollo 17, 1972) a ako sa pozdejsie vyjadril, len velmi nerad sa vracal domov tak skoro. Absolvoval tri lety do vesmíru.

Narodil sa v Chicagu, Illinois, bol ceskoslovenskeho povodu. V roku 1903 sa jeho starý otec Štefan ĀĀerĀ^an so svojou manĀ¾elkou Annou odsĀ¾ahovali z Vysokej nad Kysucou, spolu s tisíckami iných vysĀ¾ahovalcov, do USA. Usadili sa v Chicagu a o rok neskôr sa im narodil syn Andrew. KeĀ• vyrástol, vzal si za manĀ¾elku dievĀ•a Ā•eského pôvodu Rozáliu CihláĀ™ovú a spolu s Ā^ou mal syna Eugena. Wikipedia

Na potulku na Mesiac nezabudol zobrat so sebou, okrem americkej, aj ceskoslovensku vlajku, ktorú pri svojej neoficiálnej a utajovanej návšteve ĀĀesko-Slovenska v roku 1974 odovzdal riaditeĀ¾ovi Astronomického ústavu v OndĀ™ejove doc. Lubošovi Perekovi. Je to, tusim, len jedna z troch vlajok, ktoré vobec kedy "zaviali" na Mesiaci: Americka, sovietska a ceskoslovenska... Tu sovietsku tam dopravil Lunochod 1 (1970).

Dodnes je drzitelom rekordu "najvysej rychlosti dosiahnutej clovekom v dopravnom prostriedku" - 39 897 km/hod., (vzhľadom na Zem). Rekord dosiahol pocas letu Apollo 10 v roku 1969, ked sa vracal na Zem z uspesnej misie na Mesiac. Podarilo sa im vtedy v lunarnom module priblizit k povrchu Mesiaca len na vzdialenost 15.6 km. Bola to posledna zkuska pred Apollo 11, ked Americania pristali na Mesiaci. Je tiež drzitelom "Mesacneho pozemneho rychlostneho rekordu", na elektrickom mesacnom terennom aute sa mu podarilo vyrobiť rychlost 18.0 km/hod. Ocividne rychlost miloval... Bol zapísaný v Ohio do National Aviation Hall of Fame (Národná letecká sieĀ^ slávy). foto: Pastorius

V roku 2011 pred kongresovym vyborom odsudil rozhodnutie prezidenta Obamu zrusit Constellation Program NASA. Cielom programu bolo zase sa vratit na Mesiac a potom dosiahnut Mars. O prezidentovi Obamovi sa vyjadril:

"Nemyslim si, ze vie, co to vlastne je tradicna Amerika, pretoze tu, doslova, nikdy nevyrastol". Bolo to jedno z najhorsich Obamovych rozhodnuti. Odvtedy, ked sa chcú americki a ini astronauti dostat na Medzinarodnu kozmicku stanicu, musia popytat o zvezenie kolegov v Kremline (za ludovych cca \$82 000 000 za letenku). Priamym dosledkom tohto rozhodnutia je celkovy pokles objemu kozmickeho aj zakladneho vyskumu, vyvoja a vyroby a aj jednoduchy fakt, ze Americania su dodnes odkazani na dovoz ruskych raketovych motorov RD-180 do rakiet Atlas 5 (civilne a vojenske pouzitie) a cinskeho raketoveho paliva... (well, pocul uz niekto o takom slove "embargo"?). Ahoj! - BOBOR

- <http://www.cbc.ca/news/technology/eugene-cernan-dead-nasa-moon-walk-astronaut-1.3938398>

- https://sk.wikipedia.org/wiki/Eugene_Andrew_Cernan#/media/File:Czech_flag_on_Apollo17_board.jpg

- <https://en.wikipedia.org/wiki/RD-180>

- <http://www.cbsnews.com/news/nasa-seats-on-russian-rockets-will-cost-u-s-490-million/>